Meddelelser, v/Eva B. Vedel Jensen Matematisk Institut Aarhus Universitet BREV Ukonvoluteret PP Danmark

Returneres ved varig adresseændring

Næste nummer af "MEDDELELSER" udkommer i begyndelsen af april 1995. Bidrag til dette nummer skal være redaktøren i hænde senest fredag den 24. marts 1995. Bidrag bedes sendt til:

Meddelelser, v/ Eva B. Vedel Jensen
Afdeling for Teoretisk Statistik
Matematisk Institut
Ny Munkegade
8000 Århus C
eller med e-mail til: eva@mi.aau.dk

Samme adresse bedes benyttet ved indmeldelse i DSTS og ved adresseændring.

MEDDELELSER

Dansk Selskab for Teoretisk Statistik

20. aargang nr. 2

marts 1995

AFTENMØDE I SELSKABET

Tirsdag den 21. marts 1995 kl. 19.30

i Auditorium 10 på H.C. Ørsted Instituttet

David Lando (Institut for Matematisk Statistik, KU)

Martingaler og finansieringsteori — hvad er forbindelsen?

Resumé

Anvendelsen af stokastiske processer i studiet af finansielle markeder er et meget aktivt forskningsområde i disse år. Det har tiltrukket mange sandsynlighedsteoretikere, som her (udover gode 'ben' i den finansielle sektor) finder en meget naturlig fortolkning og anvendelse af stokastiske processer i kontinuert tid. Særligt viser martingalteori og teorien for stokastiske integraler sig at spille en afgørende rolle.

Hvis man er stødt på martingaler før, har det muligvis været i forbindelse med spil, og man kunne forledes til at tro, at martingalteorien hovedsageligt kan bruges til at formalisere en antagelse om, at man i finansielle markeder 'i middel' ikke kan 'slå markedet'. Men det viser sig, at martingalteorien naturligt er forbundet med at udelukke en mere brutal måde at slå markedet på end 'i middel', nemlig ved såkaldt arbitrage. I dette foredrag vil vi forklare denne forbindelse i en meget simpel ramme, som stort set ikke kræver andet end lineær algebra og en smule konveksitetseori. Vi vil dernæst redegøre kort for forbindelsen til teorien i kontinuert tid og levere nogle eksempler på anvendelser i optionsprisfastsættelse og rentestrukturteori.

Efter foredraget vil der være uformelt samvær på Institut for Matematisk Statistik.

AFTENMØDE 4. APRIL 1995

Selskabets aprilaftenmøde bliver den 4. april 1995 kl. 19.30 i Lokale 412, Handelshøjskolen (OBS!!), Julius Thomsens Plads 10, Frederiksberg. Titel og resumé er givet nedenfor.

Tue Tjur (Institut for Matematisk Statistik, KU)

Ikke-lineær regression, generaliserede lineære modeller

og quasi likelihood

Resumé

Betragt en model for uafhængige observationer $y_1, ..., y_n$ specificeret ved

- 1. En $n \times p$ matrix $X=((x_{ij}))$, der bestemmer den lineære transformation fra ukendte parametre $\beta_1, ..., \beta_p$ til lineære parametre $\eta_i = x_{i1}\beta_1 + \cdots + x_{ip}\beta_p$
- 2. En middelværdifunktion m, der bestemmer observationernes middelværdier $Ey_i = \mu_i = m(\eta_i)$ som funktion af de lineære parametre.
- 3. En variansfunktion v, der bestemmer observationernes varianser $var(y_i) = v(\mu_i)$ som funktion af deres middelværdier.

Hvis man tilføjer en antagelse om normalitet, bestemmer disse tre objekter en ikkelineær regressionsmodel, som eventuelt kan udvides med en kvadratisk skalaparameter λ og et sæt af vægte $w_1,...,w_n$, således at variansen på den i'te observation bliver $\text{var}(y_i) = \frac{\lambda v(\mu_i)}{w_i}$.

En generaliseret lineær model i Nelder og Wedderburn's forstand (JRSS A 1972) er også netop bestemt ved tre sådanne objekter X, m og v. Her plejer man at angive den inverse funktion til m og kalde den link funktionen, og det er ikke alle kombinationer af m og v der er mulige.

Specificerer man en "fordelingsfri" model, der blot kræves at være som de to foregående hvad angår middelværdier og varianser, ryger man over i en helt trejde teori for estimation ved hjælp af quasi likelihood funktioner, udviklet af Wedderburn (Biometrika 1974).

Jeg vil diskutere sammenhængen mellem disse tre typer af modeller. Specielt vil jeg argumentere for, at det noget dunkle begreb "overspredning", som Nelder og McCullagh skriver en del om i deres bog om generaliserede lineære modeller, måske udelukkende handler om approksimation med den tilsvarende ikke-lineære normalfordelingsmodel. Denne approksimation giver i hvert fald en simpel forklaring på, hvad det er der foregår, når man i en multiplikativ Poissonmodel eller en logistisk regressionsmodel introducerer en "overspredningsparameter" og giver sig til at estimere den og korrigere for den ved testning. Den legaliserer også mere håndfaste approksimative metoder fra ikke-lineær regression, såsom konfidensintervaller baseret på T-fordelingen og F-tests for reduktion af middelværdistrukturen.

SEMINAR I ANVENDT STATISTIK

Seminaret afholdes kl. 15.15 i lokale 21.1.22a, Panum Instituttet, Blegdamsvej 3. (Indgangen Nørre Alle 20 ved Københavns Tandlægeskole kan også benyttes).

Mandag d. 13. marts 1995, kl. 14.15

Marita Olsson (Matematiska Institutionen, Göteborgs Universitet)

Fastyps-fördelningar

Seminaret kommer att bestå av två delar. Den första delen handlar om hur man definierar fastyps-fördelningen i termer av en Markov process, och lite om grundläggande egenskaper hos denna klass av fördelningar. Dessutom, hur man kan skatta parametrarna til en sådan fördelning, med hjälp av EM-algoritmen, från stickprov som kan innehålla censurerade observationer. Jag hoppas också hinna med att visa nägot exempel på modeller där fastypsfördelningar har använts.

Den andra delen ägnas åt en speciell modell där syftet är att skatta tiden till återfall i vissa kliniska studier. Typexempel på studier där detta kan vara aktuellt är uppföljning av patienter som haft canser eller magsår. I modellen låter vi X=tiden till återfall, Y=tiden till symptom, och antar att X < Y. Genom att ansätta en generaliserad fastyps-fördelning för (X,Y), får vi en modell som ger stor flexibilitet vad gäller både fördelningen för X, och för Y og för beroenden mellan X och Y.

Mandag d. 20. marts 1995, kl. 15.15

Birgitte Rønn (Biostatistisk Afdeling)

Khmaldze's idé til modelkontrol i parametriske overlevelsesmodeller

Abstract udsendes separat.

Peter Dalgaard

The Biostatistics Unit of the Limburgs Universitair Centrum and the Biostatistical Section of the Belgian Society for Statistics present:

Symposium on "Analyzing Non-compliance in Clinical Trials"

Wednesday, March 22nd, 1995 Limburgs Universitair Centrum, gebouw D, auditorium H6, B-3590, Diepenbeek, Belgium.

Programme

8:30-9:00. Registration and purchase of lunch ticket.

9:00 - 9:45. Prof. J. Urquhart, University of Maastricht, and Aprex Corp., "Contending Paradigms for Research on Patient Compliance: Implications for Trials Design and Analysis".

9:45 - 10:45. **Prof. J. Robins**, Harvard School of Public Health, Department of Epidemiology, "Correcting for Non-compliance in Randomized Trials: Ideas New and Used".

Coffee break

11:15 - 12:15. Prof. S. Pocock and Mr. I. White, London School of Hygiene and Tropical Medicine, "Can Treatment Changes Explain the Results of a Randomized Trial? An Analysis of the MRC Elderly Hypertension Trial + Discussion".

Lunch break

13:30 - 14:30. Dr. E. Goetghebeur, IWT, Limburgs Universitair Centrum "The Causal Effect of Treatment Assignment at Specific Levels of Treatment Compliance in Randomized Trials: some Likelihood Based Approaches".

14:30 - 15:30. Prof. P. Diggle, University of Lancaster, "Analysis of Non-compliance Data from a Longitudinal Hypertension Trial".

Coffee break

16:00 - 17:00. Prof. D. Rubin, Harvard University, Department of Statistics, "Bayesian Inference for Causal Effects When Faced with Non-compliance in Randomized Trials".

17:00 -17:30. Prof. sir D.R. Cox, Oxford University, Discussant.

There will be plenty of time for questions from the audience. For more information call +32-(011)-268202 or fax:+32-(0)11-268299 or email: egoetghe at luc.ac.be

21st European Meeting of Statisticians

21-25 August 1995 University of Aarhus, Denmark

Bulletin 2

21ST EUROPEAN MEETING OF STATISTICIANS 21 – 25 AUGUST, 1995 UNIVERSITY OF AARHUS – DENMARK

REGISTRATION FORM

Kindly return this form as soon as possible and preferably before 1 June, 1995, to: AARHUS CONVENTION

Institution:			First name:				
msutution:							
Mailing address:							
Postal code:			City:				
Country:	ntry: E-mail:						
Phone: (+ country of			Fax:				
Accompanying pers	son(s)						
Surname:			First name:				
REGISTRATION FEES						1400	TOTA
	Member of the Bernoulli Society - paid before 1 June, 1995						
							-
		e 1 June, 1995				1550	
	er - paid after					1800	
		fore 1 June, 1995				1400	
		er 1 June, 1995				1650 325	
007 Accompany	07 Accompanying person(s)						
NO OF							
NO. OF	2007	AT DROCKANO	E NOTALIDA		4-21.	1, 9 481	
PERS. DATE 20.8		AL PROGRAMMI			EI	^	T
21.8		ne Reception (Insti		CS)		0	
23.8		Reception & Buffet	(The City Hall)				
23.8		ght-seeing Tour ion to Ebeltoft				255 275	
23.8			triot of Cillednas			275	
24.8		ion to the Lake Dis					
24.0		ence Dinner (Varna				400 350	
IDI Diagga stata No.	B! Please state No. of persons also when arrangements are inclusive. T						
enclosed by cl Bureau, Raad	postal cheque a heque in Danis huset, DK-800 surocheque in I rder to: EMS, o	account No. 2 09 8 th Crowns, drawn of 00 Aarhus C, Denn Danish Crowns (ma c/o Aarhus Conven	on a Danish bank m nark. ux. DKK 1.500 per ttion Bureau. Acco	cheque).	258011031, 1		
transferred: O 2-12 Holmen creditcard:	Visa	Diners			JCB	Da	ankort
transferred: O 2-12 Holmen creditcard: Card number:	Visa			_ MasterCard _ _ Expires:	JCB	Da	ankort
transferred: O 2-12 Holmen creditcard: Card number: Card holder's	Visa signature:	Diners			JCB	Da	ankort
transferred: O 2-12 Holmen: creditcard: Card number: Card holder's B! Fees, if any, are	Visa signature: at the sender's	Diners			JCB	Da	ankort
transferred: O 2-12 Holmen creditcard: Card number: Card holder's B! Fees, if any, are	Visa signature: at the sender's	Diners		Expires:	Date of arrival	Date of depart	of
transferred: O 2-12 Holmen creditcard: Card number: Card holder's B! Fees, if any, are	Visa signature: at the sender's	Diners	_ Eurocard DKK per night	Expires:	Date of	Date (	of
transferred: O 2-12 Holmen creditcard: Card number: Card holder's B! Fees, if any, are ACCOMMODATIC Category A. with bath / showe	visa signature: at the sender's N er / toilet er / toilet	Diners expense. single room	DKK per night (approx.) 1045	Expires:	Date of	Date (	of
transferred: O 2-12 Holmen creditcard: Card number: Card holder's B! Fees, if any, are ACCOMMODATIC Category A. with bath / showed primarily withou shower / toilet	visa Visa signature: at the sender's N er / toilet er / toilet t bath /	Single room double room single room double room single room single room	DKK per night (approx.) 1045 1225 420 - 575 505 - 780 325 - 340	No. of rooms	Date of arrival	Date (depart	of ure
transferred: O 2-12 Holmen creditcard: Card number: Card holder's B! Fees, if any, are CCOMMODATIC Category A. with bath / showed primarily withou	visa signature: at the sender's on er / toilet er / toilet t bath / ude breakfast,	Single room double room double room double room single room vAT and service	DKK per night (approx.) 1045 1225 420 - 575 505 - 780 325 - 340 charges. Payment	No. of rooms	Date of arrival	Date of depart	of ure Should t

signature

date

Afdeling for Teoretisk Statistik

Matematisk Institut • Ny Munkegade • 8000 Århus C

GÆSTER OG STATISTISKE KOLLOKVIER

Dr. Ilya Molchanov, p.t. CWI, Amsterdam, besøger Afdelingen 20.-31, marts. Han holder en foredragsrække med titlen:

Statistics of the Boolean Model

Resumé. The Boolean model can be viewed as a clump built from elementary "simple" random sets (grains) driven by points (germs) of the Poisson point process.

Boolean models appear in the theory of coverage, where the main problem is to find probabilities of complete coverage of a set by the clump. Furthermore, it is the main model of the continuum percolation theory. The Boolean model is also the simplest, most tractable and widely used model of stationary random closed sets. The relevant statistical problem is to estimate parameters of the model, i.e. the intensity of the point process of germs and the distribution of the "simple" elementary component through observations of the clump. Clearly, when observing the clump a lot of information is lost, due to overlappings between different grains.

From the applied point of view, Boolean models appear in material sciences, ecology, physics, microscopy etc. in any case when a complex picture is obtained as the union of some elementary independent and overlapping components.

From the mathematical point of view, statistics of the Boolean model is very closely related to integral geometric formulae, empirical processes, weakly dependent random fields and the theory of point processes. The statistical theory for the Boolean model is by no means complete up. The lectures will highlight open problems, which appear mostly in relation to the asymptotic properties and efficient estimation.

Ph.D. forelæsning

Fredag den 24. marts 1995 kl. 14.00 afholder Henrik Loft Jacobsen Ph.D. forelæsning baseret på afhandlingen med titlen "Statistical evaluation of presence of complications in Type II diabetic patients at diagnosis and subsequent progression. Ph.D. studiet er gennemført under erhvervsforskerordningen ved Akademiet for de Tekniske Videnskaber og er udført på Biostatistisk Afdeling, Københavns Universitet og Novo Nordisk A/S med Per Kragh Andersen, Biostatistisk Afdeling og Aage Vølund, Novo Nordisk A/S som vejledere.

Forelæsningen finder sted i Dam Auditoriet, Panum Instituttet, Blegdamsvej, 2100 København Ø.

Løvens kemiske Fabrik

Industriparken 55 • DK-2750 Ba erup • Denmark Tel: +45 44 92 38 00 • Fax: +3 44 94 30 40

Biostatistiker

Til Matematisk Statistisk afdeling søges en biostatistiker til tiltrædelse snarest mulig.

Jobbet

Jobbet består i statistisk analyse og rapportering af forsøgsdata primært fra kliniske afprøvninger (fase I - IV) samt rådgivning vedrørende statistiske problemstillinger i forbindelse med forsøgsplanlægning og udarbejdelse af forsøgsprotokoller. Arbejdet foregår i tæt samarbejde med Medicinsk afdeling samt andre afdelinger indenfor Løvens forskningssektor. Kontakt til datterselskaber blandt andet til statistikere i vores engelske datterselskab kan påregnes.

Kvalifikationer

Det er nødvendigt at have en solid teoretisk, statistisk uddannelse som fx. cand.stat. eller cand.scient, erfaring med edb og anvendelse af matematiske statistiske metoder samt interesse for medicinske problemstillinger. Erfaring med SAS vil være en fordel. Du skal have et godt kendskab til engelsk i skrift og tale samt gode samarbejdsevner.

I øvrigt

Arbejdstiden er 37 timer pr. uge med flextidsordning

Yderligere oplysninger kan fås hos afdelingsleder cand.stat. Claus Bay på tlf. 44 94 58 88 lokal 2398.

Det teknisk-naturvidenskabelige fakultet

Den 7. febr. 1995 LLN/ J.nr. T.212-94019/95010

Adjunktstillinger i Matematik

Ved Det teknisk-naturvidenskabelige fakultet, Institut for Elektroniske Systemer er to stillinger som adjunkt i Matematik ledig til besættelse hhv pr. 1. juni og 1. august 1995 (Stilling nr. 94019 og 95010).

Begge stillinger ønskes besat med henblik på styrkelse af det matematiske forsknings- og undervisningsmiljø ved instituttet. Undervisningen vil i hovedsagen ligge inden for B.Sc.- og candscient.-uddannelserne, men også ved universitetets øvrige uddannelser.

Den ene adjunktstilling, nr. 94019 (til besættelse pr. 01.06.95.), skal tilknyttes faggruppen i Matematikkens didaktik og videnskabsteori, og der vil især blive lagt vægt på ansøgerens forskningskvalifikationer inden for fagområdet Matematikkens didaktik. Nærmere oplysninger fåes hos lektor Ole Skovsmose, tlf. 98158522, lokal 5035 eller 98154211 #5035, e-mail: osk@iesd.auc.dk.

Den anden adjunktstilling, nr. 95010 (til besættelse pr. 01.08. 95.), skal tilknyttes faggruppen i Sandsynlighedsregning og statistik, og der vil blive lagt vægt på, at den pågældendes kvalifikationer på naturlig måde støtter eller supplerer eksisterende forskningsaktiviteter i denne faggruppe. Nærmere oplysninger fåes hos professor Steffen Lilholt Lauritzen, tlf. 98158522, lokal 5073 eller 98154211 #50073, e-mail: steffen@iesd.auc.dk.

Opslagets fulde ordlyd bringes samtidig i Statstidende. Dette opslag med oplysninger om kvalifikationskrav, ansættelsesvilkår og regler for behandling af ansættelsessager kan rekvireres hos fakultetet, tlf. 98158522 lokal 7471.

Ansøgninger i 3 eksp., mrk. stillingsnummer skal være universitetet i hænde senest den 20. marts 1995 med morgenposten.

Ansøgninger sendes til:

Aalborg Universitet
Det teknisk-naturvidenskabelige fakultet

Postboks 159 9100 Aalborg

Kalender

DSTS:

24. marts

Instituttet, Universitetsparken 5, 2100 København Ø. Arrangeres af Dansk Selskab for Teoretisk Statistik.

SFE: Seminar i anvendt statistik. Afholdes i Lokale 21.1.22a paa Panum Instituttet, Blegdamsvej 3, 2200 København N. Arrangeres af Biostatistik Afdeling, Københavns Universitet.

13. marts Marita Olsson (Biostatistisk Afdeling): Fastyps-fordelningar. SFE, kl. 14.15.

20. marts Birgitte Rønn (Biostatistisk Afdeling): Khmaldze's idé til modelkontrol i parametriske overlevelsesmodeller. SFE, kl. 15.15.

21. marts David Lando (Institut for Matematisk Statistik, KU): Martingaler

Aftenmøde. Afholdes denne gang i Auditorium 10, H.C. Ørsted

og finansieringsteori - hvad er forbindelsen? **DSTS**, kl. 19.30. Henrik Loft Jacobsen: Statistical evaluation of presence of

complications in Type II diabetic patients at diagnosis and subsequent progression. Ph.D. forelæsning. Panum Instituttet.